

ΕΙΣΗΓΗΣΗ-ΠΡΟΤΑΣΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΙΚΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το **2001** προτείνεται η ίδρυση πολυθεματικού Πανεπιστημίου [Ανατολικής] Στερεάς Ελλάδας. Η ύπαρξη των δύο ΤΕΙ σε σχετικά μικρή απόσταση στην ίδια Περιφέρεια θεωρήθηκε ότι λειτουργεί στρεβλωτικά. Γι' αυτό προτείνεται μία, εκ νέου, μελέτη [από την Ομάδα Στρατηγικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού ΥΠΕΠΘ] για τον τρόπο της περαιτέρω ανάπτυξης του διπολικού συστήματος σε αυτήν την περιοχή.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου [Ιούνιος **2002**] αποφασίζεται η ίδρυση Πανεπιστημίου Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας [με έδρα τη Λαμία] και με τη δημιουργία τριών Τμημάτων, τα οποία θα αρχίσουν να λειτουργούν σταδιακά, με το πρώτο Τμήμα εντός της διετίας 2003-2005. Στο νομό Βοιωτίας αποφασίζεται η δημιουργία ενός Τμήματος τη διετία 2003-2005 ως δορυφορική μονάδα με στενή οργανική σύνδεση με τις μονάδες που λειτουργούν στην έδρα του Ιδρύματος, εξαιτίας της πολύ μικρής απόστασης μεταξύ των πόλεων.

Με το ΠΔ 92/7-4-**2003** ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας.

Στις 16-7-**2003** εγκαθίσταται η Διοικούσα Επιτροπή.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου [Αύγουστος **2003**] αποφασίζεται να υποβληθεί από τη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου [εντός του 2003-4] η πρόταση για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό του Ιδρύματος. Επίσης αποφασίζεται, προς το παρόν, η λειτουργία ενός Τμήματος στη Λαμία έναντι των δύο [ένα στη Λαμία και ένα στη Βοιωτία] που προέβλεπε το Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο.

Στις 20-9-**2004** ανακοινώνεται από τη Δ.Ε., η έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημίου [Τμήμα Πληροφορικής με εφαρμογές στη Βιοϊατρική από 2004/2005 και Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης από 2005/2006]

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 134 [5-6-**2013**] το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας καταργείται. Το Τμήμα Πληροφορικής με εφαρμογές στη Βιοϊατρική εντάσσεται στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης εντάσσεται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Επίσης αποφασίστηκε η συγχώνευση των ΤΕΙ Λαμίας και Χαλκίδας σε ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας [ΦΕΚ 135]

ΝΕΑ ΕΚΚΙΝΗΣΗ

Με την αρ. 151/15-2-2018 απόφασή της η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Στερεάς Ελλάδας ανέθεσε στον Ομότιμο Καθηγητή Γιάννη Πανούση καθήκοντα Συντονιστή της προσπάθειας διεκδίκησης και τον έθεσε Επικεφαλής της Ομάδας Επιστημονικής Τεκμηρίωσης [συν. 1] [βλ. εξαιρετική συνταγματοδοκητική προσέγγιση Δ. Κατσούλη, μέλους της Ο. Τ]

Με προσωπική του επιστολή [25/2/18] ο Ομότιμος Καθηγητής Γ. Πανούσης απεδέχθη την τιμητική πρόταση [συν. 2] και συμμετείχε στη συνεδρίαση της ΠΕΔ [27/2/18] με θέμα ΗΔ: “Διαμόρφωση των κατευθυντηρίων αξόνων για την άρτια εκπόνηση της μελέτης τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας ίδρυσης Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας, με εισηγητή τον Καθηγητή Γ. Πανούση” [συν. 3], όπου παρουσιάστηκαν οι πρώτες σκέψεις και διευκρινίστηκαν τα σχετικά διαδικαστικά ζητήματα. Η ΠΕΔ συμφώνησε με την εισήγηση και όρισε Γραμματέα τον Γ. Ταγκούλη, σε συνεργασία με τον οποίο εστάλησαν επιστολές σε 51 καθηγητές και ειδικούς [συν. 4] για να εκφράσουν γνώμη επί του σχεδίου αλλά και στους δημάρχους της Στερεάς Ελλάδας για να καταθέσουν προ’υ’πάρχον σχετικό υλικό [συν. 5]. Η επιλογή των καθηγητών/ειδικών έγινε με αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια, λόγω της εξειδικευμένης ερευνητικής δραστηριότητάς τους καθώς και της εμπειρίας τους σε ζητήματα οργάνωσης των ΑΕΙ. Εξ αυτών απήντησαν μέχρι σήμερα 32+6 της Ο.Τ=38, με πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις ,10 επικοινωνήσαν δίχως να στείλουν ειδικές προτάσεις και 10 δεν ανταποκρίθηκαν [λόγω απουσίας στο εξωτερικό κλπ]. Προφανώς υπάρχουν και άλλοι εξίσου ειδικοί αλλά λόγω του περιορισμένου χρόνου ήταν δύσκολο να εντοπισθούν. Είναι αυτονόητο ότι η Διοικούσα Επιτροπή πρέπει να ζητήσει τη γνώμη και άλλων, αν το κρίνει σκόπιμο.

Για την καλύτερη και αρτιότερη διεκπεραίωση του έργου συγκροτήθηκε [μετά από πρόταση των δημάρχων] Ομάδα Τεκμηρίωσης [συν. 6] αποτελούμενη από τους:

Γ. Πανούση

Β. Μαστρογιάννη

Π. Λάμψα [η συμμετοχή του οποίου κρίθηκε πολλαπλώς αναγκαία διότι είναι Πρύτανης του ΤΕΙ]

Π. Ιακωβή

Γ. Παναγιάρη

Γ. Γερολούκα-Κωστοπαναγιώτου

Δ. Κατσούλη

Στις 16/3, στο πλαίσιο των ‘επιτόπιων αυτοψιών’σε Δήμους και σε πόλεις της Στερεάς μέλη της Ο. Τ επισκέφθηκαν την Αταλάντη [όπου συναντήθηκαν με τον Δήμαρχο και τους

Αντιδημάρχους και ενημερώθηκαν για τις διαθέσιμες υποδομές] [συν. 7], την Αμφίκλεια, την Αλίαρτο [όπου συνατήθηκαν με τον Δήμαρχο και ξεναγήθηκαν στους Κήπους] και τέλος στην Άμφισσα [όπου επισκέφθηκαν τα ΤΕΙ και συζήτησαν μαζί με τον Δήμαρχο, τον Αντιπεριφερειάρχη και φορείς σχετικά ζητήματα].

Στις 26/3 μέλη της Ο. Τ επισκέφθηκαν τη Θήβα, περιηγήθηκαν στο ΤΕΙ και συμμετείχαν σε σύσκεψη υπό τον Δήμαρχο [με παρόντα μέλη του Δημοτικού συμβουλίου κι εκπροσώπους επιστημονικών, κοινωνικών φορέων και παραγωγικών τάξεων].

Στις 2/4 μέλη της Ο. Τ επισκέφθηκαν τα Ψαχνά, περιηγήθηκαν στο ΤΕΙ και συζήτησαν με τον Δήμαρχο και τον Αντιπρύτανη.

Την ίδια μέρα [2/4] υπήρξε και άλλη συνάντηση της Ο. Τ στο Δημαρχείο Χαλκίδας με τον Δήμαρχο και φορείς της πόλης, όπου ανταλλάγησαν απόψεις ως προς την αναγκαιότητα ίδρυσης του Πανεπιστημίου Στερεάς.

Στις 13/4 μέλη της Ο. Τ επισκέφθηκαν τη Λειβαδιά και συζήτησαν, σε ευρεία σύσκεψη με παρόντες βουλευτές, δημάρχους, αντιπεριφερειάρχη κι εκπροσώπους φορέων, ζητήματα σχετικά με την ίδρυση του Πανεπιστημίου.

Την ίδια μέρα [13/4] έγινε συνάντηση μελών της Ο. Τ με τον Δήμαρχο και τους αντιδημάρχους Ορχομενού κι υπήρξε ενημέρωση για τις υποδομές της πόλης.

Αργότερα [13/4] μέλη της Ο. Τ επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις των ΤΕΙ Λαμίας και αντάλλαξαν απόψεις με τον Πρύτανη και τον Αντιπρύτανη, ενώ στη συνέχεια μετέβησαν στο Δημαρχείο και συζήτησαν με τον Δήμαρχο διαδικαστικά θέματα που αφορούσαν την κατάθεση/παρουσίαση της τελικής πρότασης.

Στις 16/4 μέλη της Ο. Τ συναντήθηκαν με τον Περιφερειάρχη Κ. Μπακογιάννη κι ενημερώθηκαν για το ΤΕΙ Καρπενησίου. Προγραμματίστηκε επίσκεψη μελών της Ο.Τ στο Καρπενήσι.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην Αρχαιότητα οι έννοιες “Πόλις” και “Παιδεία” ήσαν αλληλένδετες κι αλληλοκαθοριζόμενες. Τα “σχολεία των πόλεων”, οι μετακινούμενες ακαδημίες των Σοφιστών, της Σχολής του Σωκράτη, της Ακαδημίας του Πλάτωνα, του Λυκείου του Αριστοτέλη, συνιστούσαν σχολές σκέψης που συμβάλλανε, εκτός των άλλων, στη δια-μόρφωση πολιτών και ηγετών, οι οποίοι θα υπηρετούσαν αξιακά ιδεώδη.

Με το διάβα του χρόνου το “Πανεπιστήμιο” [ως χώρος μάθησης και έρευνας] πήρε διαφορετική μορφή για να φτάσει σήμερα σε μία νέα καμπή καθώς η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, της

τεχνολογίας και της επικοινωνίας, η κοινωνία της πληροφορίας, η επιστημονική έκρηξη, η αύξηση των προσδοκιών ζήτησης [mass university], το δημοκρατικό αίτημα για συμμετοχή [και όχι για διαχωρισμό/αποκλεισμό] καλούν τα ΑΕΙ να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων [όπως π. χ τη διαχείριση της ανεργίας των νέων και την περιφερειακή/τοπική ανάπτυξη].

Οι οικονομικές κρίσεις και οι δημοσιονομικοί περιορισμοί επηρεάζουν το ενγένη εκπαιδευτικό σύστημα, τούτο όμως δεν σημαίνει ότι τα ΑΕΙ έχουν πάψει να καθορίζουν τις δημογραφικές εξελίξεις, να ανοίγουν νέες αγορές εργασίας/απασχόλησης/επιχειρηματικότητας, να δημιουργούν δική τους ταυτότητα και οντότητα. Κατά συνέπεια η Κοινωνία βρίσκεται “σε σχέση διαρκούς ανατροφοδότησης κι αλληλεπίδρασης τόσο με την Ανώτατη Εκπαίδευση, όσο και με το Κράτος” [Ν. Παπαδάκης], που δεν σημαίνει συγκρουσιακό κλίμα, ούτε αθέμιτη επιρροή των ομάδων “ενδιαφέροντος-πίεση” αλλά συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών κι αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

Επειδή η ανοικτή [και όχι κλειστή] θεώρηση των πραγμάτων οδηγεί σε αναπλαισίωση [και όχι σε κατάργηση] των πανεπιστημιακών προταγμάτων στον 21^ο αιώνα, θεωρούμε ότι το υπό μετάλλαξη σύγχρονο ελληνικό Πανεπιστήμιο οφείλει να είναι ταυτόχρονα αξιακό και επιχειρησιακό, να υπηρετεί με διαφάνεια, λογοδοσία και διανεμητική παραγωγικότητα όλο το φάσμα των λειτουργιών του.

Αυτοδιοίκηση, ελευθερία, συμμετοχή, πολιτισμός, ποιότητα σπουδών και έρευνας, αναζωογόνηση της εθνικής οικονομίας [με έμφαση στην ανάπτυξη και την ένταση γνώσεων] αποδεικνύουν τη θεσμική ενηλικίωση/ωρίμανση της Academia, χωρίς να επικρατεί η λογική εργοστασίου ή ιδιωτικής επιχείρησης, ούτε να καλλιεργείται η υπερειδίκευση ή να επιβραβεύεται η ημιμάθεια.

ΙΔΡΥΣΗ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Πέραν των αβάσιμων επιχειρημάτων που αναφέρονται στη μη-αναγκαιότητα ίδρυσης του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας, αφού ούτε το δικαιοκρατικό, το ακαδημαϊκό, το δημοσιονομικό, το κοινωνικής δικαιοσύνης κριτήριο είναι πειστικά, κρίνεται σκόπιμη η Ίδρυση για να υπηρετήσει ανάγκες όπως την αντιμετώπιση της άνισης κατανομής [η μόνη από τις 13 Περιφέρειες που δεν έχει ΑΕΙ], τη μαζική έξοδο ‘εγκεφάλων’ και νέων φοιτητών στο εξωτερικό, την κοινωνική περιθωριοποίηση και τη μειωμένη επένδυση σε πόρους και ανθρώπινο κεφάλαιο της Περιφέρειας [ισότητα ευκαιριών]. Άλλωστε η υπερφόρτωση ΑΕΙ στις μεγαλουπόλεις [Αθήνα, Θεσσαλονίκη κλπ] προκαλεί έναν ακαδημαϊκό συγκεντρωτισμό, ο οποίος όπως και κάθε συγκεντρωτισμός, συνιστά αρνητικό από κάθε πλευρά φαινόμενο, ενώ ταυτόχρονα προκαλεί εύλογη υπηρεσιακή ανασφάλεια στο διοικητικό προσωπικό το οποίο στηρίζει επί χρόνια το ΤΕΙ Στερεάς

Το κυριότερο όμως επιχείρημα είναι ότι το υπό σύσταση αυτό νεότερο ΑΕΙ θα έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει νέα γνωστικά αντικείμενα διεπιστημονικότητας, προτεραιότητας και αιχμής [ακολουθώντας τις πλέον σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης και της τεχνολογίας], θα συμβάλλει στην περιφερειακή αποκέντρωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και θ' ανοίξει περαιτέρω τις δυνατότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς [ενισχύοντας την ακαδημαϊκή διπλωματία σε μία δύσκολη για τη χώρα συγκυρία] [βλ. πρωτότυπη αναφορά στο ευρωπαϊκό γίνεσθαι **Γ. Παναγιώρη**, μέλους της Ο. Τ]

Τ' άυλα αγαθά της πνευματικής και επιστημονικής καλλιέργειας σε συνδυασμό με τη δημιουργία ισχυρών κινήτρων νέας παραγωγικής δράσης θα προσδώσουν στο νεοσύστατο ΑΕΙ μία ευκαιρία μετασηματικής ηγεσίας στη διοίκηση και διαχείριση, στο σχεδιασμό και στη χωρική διάρθρωση/ανάπτυξη, δίχως να παραβλέπονται οι προβληματισμοί τόσο ως προς την πολυθεματικότητα, όσο και ως προς την εξακτίωση [εντός/εκτός του ιστού των πόλεων]. Σε κάθε περίπτωση οι τεράστιες δυνατότητες ενός νέου Πανεπιστημίου [ορθολογική διαχείριση πόρων, νέες ακαδημαϊκές συνεργασίες, αναπτυξιακές προγραμματικές συμπράξεις με δημόσιους φορείς της Περιφέρειας κλπ] πρέπει να σχετίζονται με την τυπική περιφερειακή πολιτική της Πολιτείας και να μην διαπλέκονται με κομματικά, συντεχνιακά ή συγκυριακά εξω-ακαδημαϊκά κριτήρια. Τα γνωστικά αντικείμενα θα πρέπει να υπηρετούν ταυτόχρονα την ουσία της Παιδείας και τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας [π. χ υψηλά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, εξελίξεις τεχνολογίας, βιώσιμη ανάπτυξη] δίχως να παραβλέπονται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας [π. χ συγκέντρωση βιομηχανικής δραστηριότητας, εφαρμοσμένη έρευνα σε αγροτική παραγωγή] [βλ. τεκμηριωμένη πρόταση **Β. Μαστρογιάννη**, μέλους της Ο. Τ].

Εξαιρετική τύχη συνιστά η ύπαρξη, λειτουργία κι εμπειρία των ΤΕΙ και των Καθηγητών που θ' αποτελέσουν και τη βάση της Πολυτεχνικής /Τεχνολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου [είτε ενταχθούν ως έχουν, είτε πλαισιώσουν τα νέα ομοειδή Τμήματα π.χ., Τεχνητής Νοημοσύνης] [βλ. σε βάθος ανάλυση **Π. Λάμψα**, μέλους της Ο. Τ]. Πιστεύουμε ότι το μοντέλο αυτό είναι από κάθε πλευρά προτιμότερο από την ενδεχόμενη “πανεπιστημιακή ρευστοποίηση” της Στερεάς Ελλάδας.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ

Προτείνουμε ένα μοντέλο **Πανεπιστημίου-Δίκτυο**, δηλαδή ενός Συνολικού Ιδρύματος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, *πολυεδρικού, πολυτασικού, πολυμορφικού, πολυγλωσσικού, πολυερευνητικού και πολυδομικού*. Προτείνουμε νέα γνωστικά αντικείμενα [οριζόντιας κι όχι κάθετης γνώσης], σπουδές με διαρθρωτικά προγράμματα, διατμηματικά μεταπτυχιακά, πρακτική άσκηση στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, αρχική εγγραφή των φοιτητών στη Σχολή κι όχι σε Τμήμα κ.λ.π.

Το σχεδιασθέν ΑΕΙ Στερεάς Ελλάδας [για την εσωτερική δομή του οποίου συνεκτιμήθησαν όλες οι ιστορικές αναφορές και τοπικές ιδιομορφίες] είμαστε βέβαιοι ότι θα συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη, την αύξηση της παραγωγικότητας, τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, την απασχολησιμότητα, την κοινωνική κινητικότητα, τη δημογραφική ισορροπία και ζωτικότητα, τη μείωση της ελληνικής μετανάστευσης και τη διαχείριση/ένταξη των προσφύγων, τη συνεργασία ΑΕΙ/ΤΕΙ/Ερευνητικών Κέντρων και Παραγωγικών Μονάδων [στη λογική της Technopolis, δηλαδή συνδυασμού high technology, industrial complex, residential space] κλπ. Στη λογική αυτή θα πρέπει να ενταχθούν και τα διετή προγράμματα επαγγελματικής κατεύθυνσης αλλά κρίθηκε ότι είναι πολύ πρόωμο να συζητηθεί σ' αυτό το στάδιο.

Είναι αυτονόητο ότι η κατατεθείσα αρχική πρόταση μπορεί να βελτιωθεί και να επεκταθεί [ελπίζουμε χωρίς να χάσει τα βασικά της καινοτόμα χαρακτηριστικά] εφόσον το Υπουργείο Παιδείας την αποδεχθεί επί της αρχής, [επαν] **ιδρύσει το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας** [βλ. πειστική επιχειρηματολογία **Π. Ιακωβή**, μέλους της Ο. Τ.] και ορίσει Διοικούσα Επιτροπή για τα περαιτέρω. Η Διοικούσα θα πρέπει ν' αξιοποιήσει τους επιφανείς έλληνες καθηγητές [εσωτερικού κι εξωτερικού], οι οποίοι θα συμβάλλουν με τις γνώσεις και την πείρα τους στην καλύτερη δυνατή στελέχωση των Τμημάτων.

Ως προς το θέμα της *χωροθέτησης*, δηλαδή σε ποιές πόλεις θα έχουν έδρα τα Τμήματα, η Ο. Τ. θεωρεί ότι δεν αποτελεί αντικείμενο της εξουσιοδότησής της, αλλά απόφαση του Υπουργού μετά από εισήγηση της Διοικούσας. Η Ο. Τ. μπορεί πάντως να διαβεβαιώσει την πολιτική ηγεσία και τις τοπικές κοινωνίες ότι υπάρχουν, σε πολύ καλή κατάσταση, οι βασικές υποδομές για την άμεση λειτουργία Τμημάτων, αλλά και πολύ ενδιαφέρουσες υποδομές για λειτουργία e-university, e-learning, summer schools, καθώς και δομές για ειδικά σεμινάρια, σε πολλές πόλεις της Στερεάς. Το θέμα αυτό το είχε άλλωστε αξιολογήσει θετικά από το 2003 η σχετική Μελέτη σκοπιμότητας του Καθηγητή Κόνσολα. Έτσι η Στερεά Ελλάδα θα έχει όλες τις προ'υποθέσεις για να καταστεί **η Καρδιά** του ακαδημαϊκού ιστού της χώρας.

Η Ομάδα Τεκμηρίωσης αισθάνεται, σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερη τιμή που είχε την ευκαιρία να συμμετάσχει σε αυτή την ακαδημαϊκά και κοινωνικά δίκαιη πρωτοβουλία, να μελετήσει και να καταθέσει αυτή την πρόταση. Οι σχετικές διαφοροποιήσεις των προτάσεων ορισμένων μελών της Ο. Τ. σε σχέση με την τελική πρόταση, αποδεικνύει τον πλούτο των ιδεών και την ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης των μελών στη Διοικούσα Επιτροπή.

Μετά από την κατάταξη, επεξεργασία, μελέτη, συγκερασμό, σύνθεση και ένταξη των προτάσεων των καθηγητών και ειδικών [**Παράρτημα**] [βλ. και χρησιμότητα συγκεντρωτικό πίνακα **Γ. Γερολούκα-Κωστοπαναγιώτου**, μέλους της Ο. Τ.] στο αρχικό σχέδιο, η τελική πρόταση, με συνεκτίμηση και αξιοποίηση όλου του υπάρχοντος υλικού, διαμορφώθηκε ως εξής:

ΔΕΛΦΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Τμήμα Πολιτισμών της Διασποράς και πολιτισμικών Γεωμπλόκων
  - Ινστιτούτο Θρησκειών και Δογμάτων
  - Ινστιτούτο Παγκόσμιας Γεωγραφίας και Διεθνούς Οικονομίας

[απορρόφηση πτυχιούχων σε δομές/υπηρεσίες Υπουργείου Εξωτερικών, διεθνούς διπλωματίας κλπ]
- Τμήμα Ιστορίας των Πολέμων και Ειρηνευτικών σπουδών
  - Ινστιτούτο Θεωρίας της Ηγεσίας και της Στρατηγικής Διπλωματίας
  - Ινστιτούτο Διαχείρισης Κρίσεων

[απορρόφηση πτυχιούχων σε δομές/υπηρεσίες Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ΑΣΕΙ, κλπ]

[Λόγω του ειδικού αντικειμένου χρειάζεται μια λεπτομερέστερη τεκμηρίωση. Από τον Πελοποννησιακό πόλεμο(431-404 π. Χ) [Θουκυδίδης, Ξενοφών] μέχρι τους Παγκόσμιους πολέμους κι από τον Κλαούζεβιτς μέχρι τον Κονδύλη, το ιστορικοπολιτικό πλαίσιο Θεωρίας και Ερμηνείας των Πολέμων καθώς και η Στρατηγική σκέψη [Κ. Κολιόπουλος] πάντοτε ενδιέφεραν. Στη σημερινή πλανητική εποχή ο Πόλεμος ως υψηλή στρατηγική, ο Κυβερνοπόλεμος, η Διοίκηση και το Ηθικό, το λεγόμενο Security Dilemma αφορούν σε όλο το διεθνές σύστημα Ασφάλειας και τη Νέα παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Η στρατηγική ανάλυση των ιστορικών αντιπαραθέσεων μέσα στο σύγχρονο Γεωπολιτικό περιβάλλον, απαιτεί νέες προσεγγίσεις ακόμα και στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων σ'έναν αν-ισόρροπο κόσμο [Κ. Τσουκαλάς, Πόλεμος και Ειρήνη] όπου κάθε στιγμή η ειρηνική συνύπαρξη των λαών τίθεται σε κίνδυνο]
- Κέντρο Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς της Ειρήνης και της Δημοκρατίας
  - Ινστιτούτο Διεθνών Οργανισμών και Διεθνών σχέσεων
  - Ινστιτούτο Κινημάτων Ειρήνης, Συνεργασίας και Συνύπαρξης των Λαών

Μεταπτυχιακές σπουδές: Λογοτεχνία Ειρήνης και Πολέμου, Γεωπληροφορική

Summer schools: Ιστορία, Αρχαιολογία μεσογειακών λαών [δίγλωσσα]

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- Τμήμα Μεταναστευτικών σπουδών κα μεταναστευτικής πολιτικής
  - Ινστιτούτο Πληθυσμιακών και Δημογραφικών ερευνών

[απορρόφηση πτυχιούχων σε δομές/υπηρεσίες Υπουργείου Μεταναστευτικής πολιτικής, Εσωτερικών, Δήμους κλπ]
- Τμήμα Κοινωνικής οικονομίας, ψηφιακής οικονομίας και Κοινωνικής διοίκησης
  - Ινστιτούτο Ελεγκτικής και Λογιστικής

[απορρόφηση πτυχιούχων σε Συνεταιρισμούς και σε δομές/υπηρεσίες Υπουργείων, Επιχειρήσεων κλπ]

Μεταπτυχιακά: Επιστήμες Διοίκησης και Οικονομίας

Summer schools: Διαχείριση ευρωπαϊκών προγραμμάτων

ΣΧΟΛΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Τμήμα Διαχείρισης αγροτικών προϊόντων και αγροτικής επιχειρηματικότητας
  - Ινστιτούτο Πράσινης Καινοτομίας
- Τμήμα Διοίκησης Τουριστικών μονάδων
  - Ινστιτούτο Τουριστικής πολιτικής και Εκπαίδευσης
- Τμήμα Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης [να επανέλθει από το Πάντειο]

[απορρόφηση πτυχιούχων σε όλους τους τομείς παραγωγής]

- Κέντρο Ερευνών και Τεχνολογίας [Τεχνολογικό πάρκο]
  - Ινστιτούτο διαχείρισης φυσικών πόρων και μεταλλευμάτων
  - Ινστιτούτο θαλάσσιας τεχνολογίας και ρύπανσης περιβάλλοντος

Μεταπτυχιακά: Διοίκηση επιχειρήσεων, διοίκηση συστημάτων εφοδιασμού

Summer schools: Ιαματικός τουρισμός, Εναλλακτικός τουρισμός, Αγροδιατροφή, Αξιοποίηση Γλυκών νερών

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

- Τμήμα Βιο-τεχνολογίας
  - Ινστιτούτο Γονιδίων και γονιδιακών προϊόντων
  - Ινστιτούτο Ανθρωπολογικής Διερεύνησης
- Τμήμα Επιστήμης των Υπολογιστών
  - Ινστιτούτο Τεχνητής Νοημοσύνης και Ρομποτικών εφαρμογών
  - Ινστιτούτο Εικονικής πραγματικότητας

[απορρόφηση πτυχιούχων σε ΜΜΕ, Επιχειρήσεις βιομηχανίας βιοτεχνολογίας, Δημόσιες υπηρεσίες, Ερευνητικά κέντρα, κ.λ.π.]

Μεταπτυχιακά: Μηχανικοί διεργασίας και Εφαρμοσμένων επιστημών, Μηχανικοί Επιστήμης των Υπολογιστών

Summer schools: Ειδικά θέματα Πληροφορικής, Αυτοματισμού

ΣΧΟΛΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- Τμήμα Πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και κινδύνων
- Τμήμα Αντεγκληματικής Πολιτικής και Αστυνομικών σπουδών

[απορρόφηση πτυχιούχων σε δομές/υπηρεσίες Υπουργείων Προστασίας του πολίτη, Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Ψηφιακής τεχνολογίας]

Μεταπτυχιακά: Διαχείριση συστημάτων ασφάλειας, Κυβερνοασφάλεια

Summer schools: Διεθνής και Ευρωπαϊκή συνεργασία Ασφαλών πόλεων

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΖΩΗΣ

- Τμήμα Νοσηλευτικής [ήδη λειτουργεί στο ΤΕΙ]
- Τμήμα Φυσικοθεραπείας [ήδη λειτουργεί στο ΤΕΙ]

- Κέντρο Αποκατάστασης [ειδικά προγράμματα Προπονητικής, Λογοθεραπείας, Κινησιοθεραπείας κλπ]

[απορρόφηση στους οικείους κλάδους όπως σήμερα]

Μεταπτυχιακά: Ποιότητα ζωής ειδικών κατηγοριών

Summer schools: Θεραπευτικός και Ιαματικός Τουρισμός

ΣΧΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Τμήμα σπουδών επιστημών Διαδικτύου
- Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων και παραγωγής

[απορρόφηση πτυχιούχων σε δομές/υπηρεσίες ΜΜΕ]

Μεταπτυχιακά: Εφαρμοσμένες επικοινωνίες, Διαχείριση κοινωνικών δικτύων

Summer schools: Τέχνες, Πολιτισμός, Επιστήμες-Αξιοποίηση τεχνολογίας για Εκπαίδευση

ΚΕΝΤΡΟ ΔΕΛΦΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

[ή ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΕΛΦΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ]

- Ινστιτούτο Ιστορίας των Επιστημών
- Ινστιτούτο Τεχνών και Γραμμάτων της Κλασικής εποχής [αρχαία ελληνική μουσική κλπ] και Αρχαιογνωστικές επιστήμες
- Ινστιτούτο Παγκόσμιας Μυθολογίας
- Ινστιτούτο Ιστοριογραφίας, Παλαιογραφίας και Κωδικολογίας
- Ινστιτούτο σπουδών Μνήμης και Μνημείων

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο νέος homo universalis δεν κινείται μόνο στο πεδίο της ελευθερίας του λόγου, της κριτικής σκέψης, των ηθικών αξιών αλλά και στο πεδίο των κοινωνικών συναινέσεων για τη στήριξη των δημοκρατικών θεσμών. Το Πανεπιστήμιο συνιστά ένα δίαυλο ανάμεσα στην κοινωνία και στην τεχνο-επιστήμη, ανάμεσα στο Ωραίο, το Αληθές και το Δίκαιο, έναν μάντα μεταβίβασης ιδεών και απόψεων, ανατροφοδότησης της παράδοσης και διαμόρφωσης νέων συνειδήσεων.

Μέσα στην παγκόσμια ακαδημαϊκή κοσμογονία το ελληνικό Πανεπιστήμιο ψάχνει νέα ταυτότητα, νέο ρόλο, νέο ύφος, νέα αισθητική. Είμαστε πεπεισμένοι πως σε αυτή την κατεύθυνση το υπό σύσταση **Δελφικό Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας** έχει πολλά να προσφέρει, καθώς όλοι ευελπιστούμε να μην είναι ένα ακόμη Πανεπιστήμιο αλλά ένα **Άλλο Πανεπιστήμιο**.

Αθήνα 17 - 4 -2018

Ο Συντονιστής της Ο. Τ

Γιάννης Πανούσης

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Τα μέλη της Ομάδας Τεκμηρίωσης

Γ. Γερολούκα-Κωστοπαναγιώτου

Π. Ιακωβής

Δ. Κατσούλης

Π. Λάμπας

Β. Μαστρογιάννης

Γ. Παναγιάρης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβρόγλου, Κ-Βρυχέα, Α. [1982] Απόπειρες Μεταρρύθμισης της Ανώτατης Εκπαίδευσης 1911-1981, Αθήνα:Σύγχρονα Θέματα

Επιχειρώντας τη Μεταρρύθμιση:μεταξύ πολιτικής [policy] και πολιτικών [politics] [2016] [επιμ. Γ. Σταμέλος, Ζ. Γαβριηλίδου], Αθήνα:δίκτυο HerNet [και τις εκεί απόψεις των συγγραφέων]

Η Μεταρρύθμιση του ελληνικού Πανεπιστημίου [2007] [επιμ. Δ. Κλάδης, Ξ. Κοντιάδης, Γ. Πανούσης] Αθήνα:Παπαζήσης [και τις εκεί απόψεις των συγγραφέων]

Κλάδης, Δ [1997] Θέματα Ανώτατης Παιδείας, Αθήνα: Θεμέλιο

Λαμπρινίδης, Λ. [1993] Περιφερειακά Πανεπιστήμια στην Ελλάδα, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής

Μεταρρύθμιση στην Ανώτατη Εκπαίδευση [2006] [επιμ. Γ. Δονάτος, Α. Γιαννίτσης, Π. Καζάκος, Α. Μπρεδήμας], Αθήνα: Α. Σάκκουλας [και τις εκεί απόψεις των συγγραφέων]

Ο ρόλος των Πανεπιστημίων στο μετασχηματισμό των περιφερειακών πόλεων [1980], Διεθνές Συμπόσιο:Βόλος [και τις εκεί απόψεις των συγγραφέων]

Πανούσης, Γ. [1991] Το τέλος μιάς πανεπιστημιακής εποχής, Αθήνα: Α. Σάκκουλας

Παπαδάκης, Ν. [2004] Η Παλίμψηστη Εξουσία-Κράτος, Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα, Αθήνα:Gutenberg

Τσουκαλάς, Κ. [1979] Εξάρτηση και Αναπαραγωγή-ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα [1830-1922], Αθήνα:Θεμέλιο

Ψαχαρόπουλος, Γ-Καζαμίας, Α. [1985] Παιδεία και Ανάπτυξη στην Ελλάδα:κοινωνική και οικονομική μελέτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Αθήνα: ΕΚΚΕ

OECD, The University and the community. The problem of changing relationship [1982]

OECD, Higher education management [1989]

OECD, Education and Economy in changing societies [1989]